

Koolitõrge tekib lastel juba algklassides

■ Pärnu õppenõustamiskeskuse psühholoogi Heidi Reiljani sõnul kohtuvad psühholoogid koolivältijatega sageli liiga hilja. “Kuuendas kuni kaheksandas klassis on asi juba väga kriitiline ja tagasiteed kooli on raske leida. Selles vanuses on laps aasta või paar vahelduva eduga koolis käinud või istuma jäänud ega kohane enam,” räägib ta.

Psühholoog nendib, et on palju kohanud noormehi, kellel puudub igasugune huvi õppimise vastu, sest nad leiavad, et kool on igav koht. “Nad räägivad, et ei taha koolis käia ei õppimise ega seltskonna pärast. Neid lihtsalt ei huvita miski. Ainuke, mida nad tulevikult tahavad, on auto, maja ja ärimeheks saada. Nii nagu see meie ühiskondlik elustandard praegu on,” jutustab ta.

Reiljan ütleb, et motivatsiooni puudumine algab sageli kodust – kas perekond ei väärtusta haridust või polegi vanematel aega vaadata, kas laps koolis toime tuleb. “Sageli aga vajab laps kasvõi küsimist, et kuidas sul koolis läks,” kinnitab ta.

Teiseks põhjuseks on tema sõnul see, et õppeained on lapsele liiga rasked. “Loo-

mulikult hakkab laps tunnis nihelema ja teisi segama, kui ta millestki aru ei saa. Siis tekivad konfliktid õpetajaga ja sellest kujuneb suletud ring, mille käigus ei saa parandada ei suhteid ega õppimist,” toob ta näite, lisades, et õpilase ja õpetaja väärtushinnangud on sageli erinevad ning õpetaja esitab oma ainet liiga keeruliselt. Pealegi puuduvad näitlikud õppevahendid ning õpikud on täis raskeid, lapsele mõistetamatuid võõrsõnu. “Juba teise-kolmanda klassi mateemaatikaülesannetest ei saa vanemad aru,” tunnistab ta.

Kolmanda põhjuse moodustavad sotsiaalsed suhted – laps ei leia klassikaaslastega kontakti ega saa aru, mida teised temalt ootavad. “Ta õpib jõuga oma tahtmist läbi suruma ega mõista ühiselu reegleid,” seletab Heidi Reiljan.

Psühholoog märgib, et poiste kooliprobleemid paistavad reeglina rohkem silma. “Tüdrukud on vaiksemad ja kohusetundlikumad, aga nende sisse ju ei näe. Sageli ei pruugi õpetaja teadagi, kui suurtes raskustes tütarlaps tegelikult on,” väidab ta.

Helen Eelrand